

**Oświadczenie złożone
przez senatora Wadima Tyszkiewicza
na 13. posiedzeniu Senatu
w dniu 2 lipca 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Kamińskiego oraz do ministra cyfryzacji Marka Zagórskiego

Szanowni Panowie Ministrowie!

W związku ze stanowiskami Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych kierowanymi do resortów odpowiedzialnych za kształtowanie polityki rejestracji stanu cywilnego, dotyczącymi podjęcia prac legislacyjnych oraz informatycznych umożliwiających zastosowanie nowoczesnych technologii teleinformatycznych w urzędach stanu cywilnego, pragnę wyrazić swoje poparcie wobec zgłaszanych w przedmiotowych stanowiskach rozwiązań.

Tym samym wnoszę o jak najszybsze utworzenie zespołu skupiającego przedstawicieli urzędów stanu cywilnego oraz specjalistów reprezentujących resorty spraw wewnętrznych i cyfryzacji, który opracuje projekt zmian legislacyjnych, a także rozwiązań informatycznych niezbędnych do usprawnienia funkcjonowania urzędów stanu cywilnego.

Sytuacja wynikająca z warunków, jakie powstały na skutek pandemii wirusa COVID-19, bardzo wyraźnie uwidocznia bariery biurokratyczne w obszarze rejestracji stanu cywilnego, na które wielokrotnie zwracało uwagę OPOS. Analiza proponowanych przez kierowników urzędów stanu cywilnego rozwiązań istotnie przyczyni się do odformalizowania spraw załatwianych przez obywateli w urzędach stanu cywilnego oraz pozwoli na realne obniżenie kosztów realizacji przedmiotowych zadań.

Należy mieć na uwadze, że funkcjonowanie urzędów stanu cywilnego, z uwagi na charakter realizowanych zadań, winno odpowiadać aktualnym potrzebom społeczeństwa i uwzględniać dynamicznie zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze oraz technologiczne. Fakt, że praca urzędów stanu cywilnego od 2015 r. ma w większości wymiar informatycznych (akty stanu cywilnego są rejestrowane w postaci elektronicznej), wymusza konieczność nieustannej dbałości o wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań uwzględniających nowoczesne technologie komunikacji elektronicznej zarówno względem obywatela, jak również względem instytucji i organizacji, z którymi następuje wymiana danych z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Realizacja zgłaszanych przez środowisko administracji samorządowej postulatów przyniesie również daleko idącą korzyść w niezwykle ważnym obecnie obszarze, jakim jest ochrona środowiska. Doprowadzenie bowiem do sytuacji, w której rzeczywiście zostanie zredukowana, w sposób drastyczny, liczba generowanych dokumentów w postaci papierowej, a tym samym ograniczeniu ulegnie zużycie materiałów eksploatacyjnych (tonery, drukarki, itp.), realnie przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego. Wytwarzaniu papieru wykorzystywanego w administracji publicznej towarzyszy bardzo duży ślad węglowy i wodny. Dla przykładu należy podać, że do wyprodukowania 1 kartki papieru A4 zużywa się 10 litrów wody. Aktualny sposób realizacji zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego, mimo iż odbywa się to w systemie teleinformatycznym, nadal powoduje bardzo duże zużycie papieru oraz energii niezbędnej do zasilania urzędów biurowych.

Wnoszę o jak najszybsze podjęcie działań zmierzających do wymiany informacji zawartych w rejestrze stanu cywilnego przez instytucje publiczne w sposób bezpośredni poprzez wykorzystanie już istniejącej usługi sieciowej, o której mowa w art. 45 ust. 2 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Mimo że wskazane rozwiązanie już funkcjonuje, wymienione w cytowanym przepisie instytucje (ZUS, KRUS, sąd, prokurator, organy administracji publicznej) nadal wnioskuje o wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego w postaci papierowej. Powoduje to nieuzasadnione zwiększanie kosztów zarówno po stronie tych instytucji, jak i urzędów stanu cywilnego. Wobec powyższego należałoby niezwłocznie doprowadzić do masowego wykorzystywania wspomnianej usługi sieciowej przez podmioty publiczne.

Z poważaniem
Wadim Tyszkiewicz